

За програмою з інформатики
«Шукачі скарбів. II рівень»

О. В. Коршунова

Інформатика

5 клас

Робочий зошит

**Схвалено
МОН України**

ТОВ «ВИДАВНИЧИЙ ДІМ ВЕСНА»
ФОП Співак В. Л.
Харків-2010

ББК 73
К66

Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах комісією з інформатики Науково-методичної Ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України
(Лист № 1.4/18-Г-416 від 01.07.10 р.)
(Протокол № 2 від 10.06.10 р.)

Охороняється Законом України «Про авторське право та суміжні права».
Передрукування даного посібника або будь-якої його частини забороняється без дозволу ФОП Співак В. Л.

Рецензенти:

- Л. А. Чернікова*, завідувач Регіональним науково-методичним центром інформатики та інформаційних технологій навчання Запорізького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, відмінник освіти України;
О. Г. Захар, вчитель інформатики вищої категорії Миколаївської загальноосвітньої школи I–III ступенів № 19 Миколаївської міської ради Миколаївської області, вчитель-методист;
Т. Г. Проценко, завідувач сектору забезпечення, розробки, впровадження та апорбації електронних засобів навчання Інституту інноваційних технологій і змісту освіти України;
Г. Ю. Громко, учитель інформатики вищої кваліфікаційної категорії, старший учитель

Коршунова О. В.

К66 Інформатика. 5 клас: Робочий зошит. — Харків: ФОП Співак В. Л., 2010. — 96 с.

ISBN 978-966-2342-77-2.

Даний зошит розроблено відповідно до авторської програми з інформатики «Шукачі скарбів. II рівень» для учнів 5–8 класів, що рекомендована для використання у навчально-виховному процесі МОН України і є логічним продовженням курсу інформатики «Шукачі скарбів» у початковій школі. Зошит містить різного типу завдання для опрацювання матеріалу курсу, розробки практичних робіт, передбачених програмою, домашні завдання, а також завдання для розвитку логічного мислення, винесені у розділ «Гімнастика для розуму». Зошит є невід’ємною складовою навчального комплекту, до якого входять: навчально-методичний посібник для вчителя, посібник та робочий зошит для учнів, комп’ютерна навчальна програма «Скарбниця знань. II рівень»™. Комплект був апробований у навчально-виховному процесі та отримав високу оцінку провідних фахівців. Програма «Скарбниця знань. II рівень»™ розміщена на сайті www.vesna-books.com.ua, користування програмою безкоштовне!

Пропонований зошит призначений для учнів 5 класів загальноосвітніх навчальних закладів, ліцеїв, гімназій, їх учителів та батьків.

ББК 73

ISBN 978-966-2342-77-2

© Коршунова О. В., 2010
© Кришталь О. О., дизайн обкладинки, 2010
© ФОП Співак В. Л., макет, 2010

Юний друже!

Ти тримаєш у руках зошит, який допоможе тобі продовжити вивчати цікаву науку — інформатику. Подорожуючи сторінками цього зошита, розв'язуючи його завдання і виконуючи різноманітні вправи, ти здобуватимеш найбільші скарби у світі — нові знання. А як ти вважаєш, де зберігаються найбільш цікаві скарби? Звичайно ж, у скарбниці. Тому здійснити свою подорож ти зможеш разом із Комп'ютером і цікавою комп'ютерною програмою «Скарбниця знань. II рівень».

Для подорожі тобі знадобляться: ручка, кольорові олівці, простий олівець, лінійка.

На сторінках зошита ти побачиш умовні позначки. Вони укажуть тобі вид роботи, який потрібно виконати, а саме:

— уважно прочитай і запам'ятай;

— виконай завдання письмово;

— виконай завдання усно;

— виконай завдання на комп'ютері.

Будь уважним на уроці, ретельно виконуй домашні завдання, і в тебе все вийде.

У добру путь! На пошуки скарбів!

Урок 1

Тема. Інформація. Інформатика. Комп'ютер

Завдання 1

Дай письмову відповідь на запитання.

Які професії зображено на малюнках? Яким чином представники цих професій можуть використовувати комп'ютер у своїй роботі?

	Назва професії:
	Назва професії:
	Назва професії:
	Назва професії:

Назва професії:

Назва професії:

Назва професії:

Гімнастика для розуму

Віктор, Роман, Юрій і Сергій посіли на математичній олімпіаді перші чотири місця. Коли їх запитали про розподіл місць, вони дали три такі відповіді:

- 1) Сергій — перший, Роман — другий;
- 2) Сергій — другий, Віктор — третій;
- 3) Юрій — другий, Віктор — четвертий.

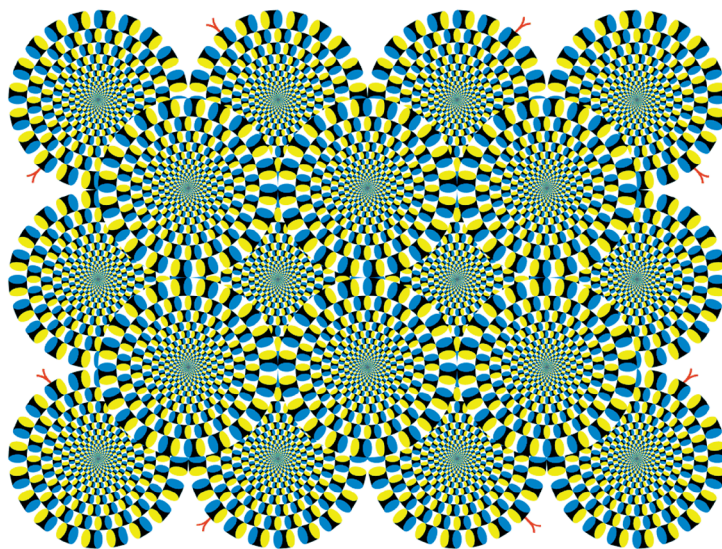
Віктор	Роман	Юрій	Сергій

Як розподілилися місця, якщо в кожній відповіді лише одне твердження правильне?

Відповідь: _____

Домашнє завдання

Отримуючи інформацію з навколишнього середовища, людина не може покладатися лише на свої відчуття. Вони іноді не збігаються з дійсністю, наприклад при розгляданні цього малюнка:

Для отримання більш точної інформації людина користується деякими приладами.

Допиши речення.

Лінійка потрібна для _____

Термометр потрібен для _____

Компас потрібен для _____

Мікроскоп потрібен для _____

Телескоп потрібен для _____

Спідометр потрібен для _____

Урок 2

Тема. Будова комп'ютера. Ознайомлення з клавіатурою

Завдання 1

Установи відповідність між кожним терміном у лівому стовпчику та його описом у правому стовпчику.

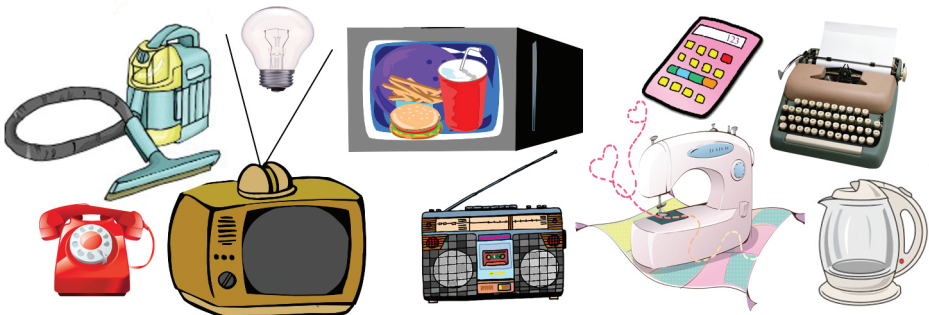
1 Інформація	А Пристрій для виведення даних на папір
2 Комп'ютер	Б Пристрій для керування курсором на екрані, вибору об'єктів та команд
3 Процесор	В Інформація, що зафіксована на носії
4 Клавіатура	Г Пристрій для введення даних шляхом натискання на відповідні клавіші
5 Монітор	Д Машина для проведення обчислень, введення, виведення, зберігання і передавання даних
6 Миша	Е Відомості про предмет, що вас цікавить
7 Принтер	Є Пристрій для обробки даних
8 Дані	Ж Пристрій для візуального відтворення даних

Відповідь: 1 — ____, 2 — ____, 3 — ____, 4 — ____, 5 — ____,
6 — ____, 7 — ____, 8 — ____.

Завдання 2

Розглянь уважно малюнок і обведи прилади, ідеї яких були використані при створенні комп'ютера.

Гімнастика для розуму

Скільки у мене квіток, якщо всі вони, крім двох, — троянди; всі, крім двох, — тюльпани; всі, крім двох, — ромашки?

Відповідь: _____

Завдання 3

Запиши назви клавіш, за допомогою яких здійснюється перемикавання мовних режимів на комп'ютерах, що встановлені у твоєму комп'ютерному класі.

	+	
--	---	--

Домашнє завдання

Обведи подані клавіші відповідно до групи:

- символні клавіші — жовтим кольором;
- клавіші керування курсором — зеленим кольором;
- спеціальні клавіші — червоним кольором;
- клавіші додаткової клавіатури — блакитним кольором;
- функціональні клавіші — фіолетовим кольором.

Напиши призначення цих клавішей.

Урок 3

Тема. Запуск програм. Ознайомлення з маніпулятором «миша»

Завдання 1

Намалюй вигляд курсору миші, якого він набуває в таких ситуаціях.

Ситуація	Курсор миші
Переміщення вікна	
Зміна ширини вікна	
Зміна висоти вікна	
Зміна висоти й ширини вікна	

Завдання 2

Обведи кнопку, на якій потрібно клацнути, щоб ...

збільшити вікно програми	
вікно програми не займало весь екран	
закрити вікно програми	
згорнути вікно програми (видалити зображення програми з екрана)	

Гімнастика для розуму

У школі 740 учнів. Доведи, що троє з них святкують день народження в один і той самий день.

Домашнє завдання

Допиши пункти меню, яких не вистачає в схемі запуску програми Paint. Познач кружечком ті пункти, де користувачу потрібно клацнути мишею.

Paint

ПУСК

Уяви, що тобі запропонували розробити проект робочого стола комп'ютера і об'єктів, розташованих на ньому. Намалюй свій проект і підпиши призначення кожного об'єкта на робочому столі.

ЗМІСТ

Урок 1	
Тема. Інформація. Інформатика. Комп'ютер.	4
Урок 2	
Тема. Будова комп'ютера. Ознайомлення з клавіатурою.	7
Урок 3	
Тема. Запуск програм. Ознайомлення з маніпулятором «миша».	9
Урок 4	
Тема. Комп'ютер — основний інструмент підготовки текстів	11
Урок 5	
Тема. Microsoft Word	13
Урок 6	
Тема. Форматування символів	16
Урок 7	
Тема. Форматування абзаців.	18
Урок 8	
Тема. Робота з фрагментами тексту	21
Урок 9	
Тема. Графічний редактор Microsoft Word	26
Урок 10	
Тема. Виконання дій над графічними об'єктами	28
Урок 11	
Тема. Розробка проекту	31
Урок 12	
Тема. Ознайомлення з PowerPoint.	33
Урок 13	
Тема. Оформлення слайдів. Додавання графічних об'єктів у слайди. ...	36
Урок 14	
Тема. Анімація в PowerPoint.	39

Урок 15	
Тема. Розробка проекту	42
Урок 16	
Тема. Мова програмування Скретч. Перша зустріч.....	45
Урок 17	
Тема. Малювання у Скретч	49
Урок 18	
Тема. Повторюємо команди	51
Урок 19	
Тема. Повторюємо команди.....	55
Урок 20	
Тема. Геометричні фігури	58
Урок 21	
Тема. Нові мешканці країни Скретч.....	60
Урок 22	
Тема. Анімація у Скретч	62
Урок 23	
Тема. Розробка анімаційного проекту.....	65
Урок 24	
Тема. Малювати на комп'ютері? Це дуже просто!.....	67
Урок 25	
Тема. Уроки малювання.....	71
Урок 26	
Тема. Створення колажу	73
Урок 27	
Тема. Розмальовки.....	76
Урок 28	
Тема. Корисні алгоритми побудови зображень.....	81
Урок 29	
Тема. Дії з фрагментами малюнка.....	83
Додатки	87

Навчальне видання

Коршунова Ольга Вікторівна

ІНФОРМАТИКА. 5 КЛАС

Робочий зошит

Відповідальний редактор *Єресько Т. П.*
Редактор *Противень І. М.*
Коректор *Ольховська М. А.*
Комп'ютерне макетування *Горбенко С. П.*

Підписано до друку 30.08.10.
Формат 70×100 ¹/₁₆. Папір офсетний.
Гарнітура Шкільна. Друк офсетний.
Наклад 10 000 (1-й завод — 5 000) прим.

ФОП Співак В. Л., а/с 5556, Харків, 61010
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
сер. ДК № 3125 від 29.02.2008 р.
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ТОВ «Видавничий дім Весна» сер. ДК № 3813 від 25.06.2010 р.

З питань гуртових поставок звертатися:
а/с 5556, Харків, 61010,
к. т. (057) 755-41-90, (067) 571-62-63
E-mail: vesna-books@i.ua
www.vesna-books.com.ua